

WSCHÓD

Vol 11, No 1, 2025

ISSN 2450-4866

Studia humanistyczno-społeczne

EUROPY

ВОСТОК ЕВРОПЫ

Гуманитарно-общественные исследования

EAST OF EUROPE

Humanities and social studies

CENTRUM EUROPY WSCHODNIEJ UMCS

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

WSCHÓD

Studia humanistyczno-społeczne

EUROPY

RADA NAUKOWA

Alexandre Kukhianidze, Tbiliski Uniwersytet Państwowy
im. Iwane Dżawachiszwilego, Gruzja

Rasa Čepaitienė, Instytut Historii Litwy, Wilno, Litwa

Georgiy Kasianov, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Polska

Ihor Tsependa, Podkarpacki Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Stefanyka,
Iwano-Frankowsk, Ukraina

Jerzy Garbiński, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Polska

Jan Holzer, Uniwersytet Masaryka w Brnie, Czechy

Agnieszka Legucka, Akademia Finansów i Biznesu Vistula, Warszawa, Polska

Volodymyr Kravchenko, Uniwersytet Alberty, Edmonton, Kanada

Valerii Kopyika, Kijowski Uniwersytet Narodowy im. Tarasa Szewczenki, Ukraina

Zakhar Shibeko, Uniwersytet w Tel Awiwie, Izrael

Wojciech Sokół, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Polska

Valentina Teosa, Mołdawski Uniwersytet Państwowy, Kiszyniów, Mołdawia

Galyna Zelenko, Narodowa Akademia Nauk Ukrainy, Kijów, Ukraina

KOLEGIUM REDAKCYJNE

prof. dr hab. Walenty Baluk (redaktor naczelny)

dr Eleonora Kirwiel (z-ca redaktora naczelnego)

dr Nadia Gergało-Dąbek (sekretarz)

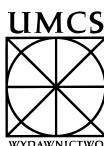
Centrum
Kompetencji
Wschodnich
Lublin.eu

CENTRUM
EUROPY
WSCHODNIEJ
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

UMCS
WYDZIAŁ POLITOLOGII I DZIENNIKARSTWA

Vol 11, No 1, 2025

WSCHÓD

Studia humanistyczno-społeczne

EUROPY

ВОСТОК ЕВРОПЫ

Гуманитарно-общественные исследования

Российско-польские исследования. Политика и история

EAST OF EUROPE

Humanities and social studies

Polish-Russian studies. Politics and history

Redakcja

Walenty Baluk • Eleonora Kirwiel • Nadia Gergało-Dąbek

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
CENTRUM EUROPY WSCHODNIEJ UMCS

LUBLIN 2025

REDAKCJA JĘZYKOWA TEKSTÓW W JĘZYKU POLSKIM
Paulina Janczylik

REDAKCJA JĘZYKOWA TEKSTÓW W JĘZYKU UKRAIŃSKIM
Nadia Gergało-Dąbek

REDAKCJA JĘZYKOWA TEKSTÓW W JĘZYKU ANGIELSKIM
Magdalena Szadkowska

SKŁAD
Marcin Wachowicz

PROJEKT OKŁADKI I STRON TYTUŁOWYCH
Marta Kwiatkowska

OPRACOWANIE GRAFICZNE OKŁADKI I STRON TYTUŁOWYCH
Krzysztof Trojnar

REDAKCJA TECHNICZNA
Agnieszka Muchowska

© Centrum Europy Wschodniej UMCS 2025
© Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMCS 2025
© Wydawnictwo UMCS, Lublin 2025

ISSN: 2450-4866

Wersją pierwotną czasopisma jest wersja papierowa
Wersja online dostępna pod adresem: www.wschodeuropy.umcs.pl

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
ul. Idziego Radziszewskiego 11, 20-031 Lublin
tel. 81 537 53 04
www.wydawnictwo.umcs.eu
e-mail: sekretariat@wydawnictwo.umcs.lublin.pl

Dział Handlowy
tel./faks 81 537 53 02
Księgarnia internetowa: www.wydawnictwo.umcs.eu
e-mail: wydawnictwo@umcs.eu

Spis treści

ARTYKUŁY

Patryk Wosik

Obrona przed niewidzialnymi wrogami: Polska w obliczu rosyjskich działań
hybrydowych 11

Andrii Kutsyk

Społeczeństwo obywatelskie a sieci społecznościowe w Serbii podczas
kampanii prezydenckiej 2017: analiza w kontekście teorii „globalnej wioski”
Marshalla McLuhana 21

Tigran Ohanyan

Foreign Policy of Poland towards the Eastern Partnership States before 2023 37

Olena Shevchenko

Międzynarodowy wymiar polityki klimatycznej Ukrainy w kontekście
pełnoskalowej inwazji Rosji 61

Marek Żyła

Mniejszości narodowe i bezpieczeństwo Litwy w obecnym kontekście
politycznym i historycznym 77

Aleksander Kazak

Rola i znaczenie Republiki Białorusi w kształtowaniu bezpieczeństwa Europy
Wschodniej 99

Paweł Sekuła

Rola likwidatorów-dozymetrystów w dokumentowaniu sytuacji radiologicznej
po wybuchu w Czarnobylu. Analiza przypadku Gunārsa Opmanisa 119

Agnieszka Dudek-Szumigaj

Wielka i mała historia utrwalona w inskrypcjach nagrobnych pogranicza
polsko-ukraińskiego 139

GŁOS W DYSKUSJI**Wołodimir Palyvoda**

Trudne braterstwo ukraińsko-polskie początku XXI wieku – spojrzenie
bezpośredniego uczestnika wydarzeń 155

RECENZJE I SPRAWOZDANIA**Arkadiusz Indraszczyk**

Emigracyjne oblicza polskiej refleksji politycznej. Recenzja książki *Polska myśl
polityczna na emigracji 1939–1990*, pod red. A. Dawidowicz, E. Kirwiel,
E. Podgajnej, J. Rabińskiego, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-
-Skołodowskiej, Lublin 2025, ss. 286 163

Eleonora Kirwiel, Ewelina Podgajna

Suwerenność – między tradycją myśli politycznej a wyzwaniem XXI wieku.
Sprawozdanie z konferencji naukowej „Suwerenność w myśli politycznej
w XX i XXI wieku”, Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMCS w Lublinie,
5 czerwca 2024 roku 167

Table of contents

ARTICLES

Patryk Wosik

Defense Against Invisible Enemies: Poland in the Face of Russian Hybrid Warfare	11

Andrii Kutsyk

Civil Society and Social Networks in Serbia During the 2017 Presidential Campaign: An Analysis in the Context of the “Global Village” Theory Marshall McLuhan	21

Tigran Ohanyan

Foreign Policy of Poland towards the Eastern Partnership States before 2023	37

Olena Shevchenko

The International Dimension of Ukraine’s Climate Policy in the Context of a Full-Scale Russian Invasion	61

Marek Żyła

National Minorities and the Security of Lithuania in the Existing Political and Historical Context	77

Aleksander Kazak

The Role and Significance of the Republic of Belarus in Shaping the Security of Eastern Europe	99

Paweł Sekuła

The Role of Liquidator-Dosimetrists in Documenting the Radiological Situation after the Chernobyl Disaster: A Case Study of Gunārs Opmanis	119

Agnieszka Dudek-Szumigaj

The Great and the Small History Preserved in the Tombstone Inscriptions
of the Polish-Ukrainian Borderland 139

A VOICE IN THE DISCUSSION**Wołodymyr Palyvoda**

Ukrainian–Polish Difficult Brotherhood at the Beginning of the 21st Century:
The Perspective of a Direct Participant in the Events 155

REVIEWS AND REPORTS**Arkadiusz Indraszczyk**

The Emigration Dimension of Polish Political Thought. A Review of the Book
Polish Political Thought in Emigration 1939–1990, edited by A. Dawidowicz,
E. Kirwiel, E. Podgajna, J. Rabiński, Maria Curie-Skłodowska University Press,
Lublin 2025, 286 pp. 163

Eleonora Kirwiel, Ewelina Podgajna

Sovereignty – Between the Tradition of Political Thought and the Challenges
of the 21st Century. A Report from the Academic Conference “Sovereignty
in Political Thought in the 20th and 21st Centuries”, Faculty of Political
Science and Journalism, Maria Curie-Skłodowska University in Lublin,
5 June 2024 167